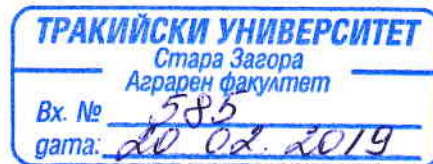

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Гана Минкова Гечева,
катедра „Екология и ООС“, Биологически факултет, Пловдивски Университет
„П. Хилендарски“

Относно: дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ в област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление: 4.3. Биологически науки, докторска програма Екология и опазване на екосистемите в АФ на ТРУ

Автор на дисертационния труд: **Силвия Евгениева Калчева**

Тема на дисертационния труд: **Екологично проучване на бентосни мекотели в защитена зона „Поморийско езеро“**

Научен ръководител: доц. д-р **Диян Георгиев**

Научен консултант: доц. д-р **Диян Георгиев**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №3217/21.12.2018 г. на Ректора на ТРУ.

1. Информация за дисертанта

Силвия Калчева е родена през 1990 г. в гр. Стара Загора. Придобива бакалавърска степен по специалност „Екология и опазване на околната среда“ през 2013 г., а през 2014 г. магистърска степен по „Опазване и управление на околната среда“ в Тракийски Университет. От 2015 г. е зачислена като редовен докторант към АФ на ТРУ по докторска програма „Екология и опазване на екосистемите“. От 2018 г. е хоноруван преподавател по дисциплините „Екология и опазване на околната среда“ и „Херпетология“. Докторант Калчева е представила сертификати от 3 научни форума, на които е представила доклади. Има участие по проект „Студенски практики“. Владее английски и френски език. Има интереси в сферата на паразитологията, екологията и биоразнообразието.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с общ обем от 177 страници и включва Увод (2 стр.), Литературен обзор (34 стр.), Цел и задачи (1 стр.), Описание на изследвания обект. Материали и методи (17 стр.), Резултати и обсъждане (65 стр.), Изводи (2 стр.), Препоръки (1 стр.), Приноси (1 стр.), Литература от 384 източника, от които 103 заглавия на български език и Приложения. Представени са 14 таблици, други 6 във вид на приложения, 39 фигури и снимков материал.

Целта на научния труд е да се проучат видовия състав и екологичните особености на мекотели в Поморийско езеро. Така формулираната цел стъпва на 6 задачи. По същество дисертационният труд е малакофаунистично проучване, проведено в периода април 2015 – март 2016 г. Пробите са събирани сезонно в 7 пункта, които са избрани въз основа на спецификата на дънния субстрат и степента на антропогенно въздействие. Приложени са подходящи методи за събирането на проби от мекотели, анализ на показателите рН, разтворен кислород и проводимост. Статистическата обработка е извършена чрез програмите Statistica и BioDiversity Pro.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Въз основа на анализа на трите физико-химични показатели е установена сравнително ниска средна соленост (18,7‰), алкална реакция на водата и силно вариране на нивата на разтворен кислород, както по пунктове, така и по сезони.

Видовият състав на малакофауната включва 12 таксона, от които 5 се съобщават за първи път за Поморийско езеро. Осем от видовете: 5 вида морски охлюви и 3 вида миди; са постоянно присъстващи.

Представени са данни за плътността на мекотелите и е установено, че сезонната динамика на плътността има неравномерно разпределение по сезони. Представени са и данни за биомасата и нейната динамика, както по сезони, така и по пунктове. Отчетена е размерната структура на *Cerastoderma glaucum*.

Научен интерес представлява резултатът, че най-богати на видове и с най-висока плътност на мекотелите са пунктовете с изкуствен и пясъчно-каменист субстрат.

4. Оценка на научните и научно-приложните приноси

Посочените приноси са разпределени в 4 групи: с методичен, научен, научно-приложен и приложен характер.

Приносите с методичен характер, считам че следва да се отнесат към научните.

Научните приноси са безспорни: съобщават се за първи път за Поморийско езеро 5 вида мекотели, както и данни за плътността и биомасата на постоянните видове, и се коментира видовия състав във връзка с различията в субстрата. За първи път за езерото е определена размерната структура на доминанта.

От научно-приложна гледна точка получените резултати ще се използват като основа при бъдещи проучвания на малакофауната в езерото. Това очертава пряк принос в сферата на опазване на природните екосистеми.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Резултатите от изследването са представени чрез 3 публикации, от които една в списание с импакт фактор, а други две в списания, реферирани в Web of Science. Докторантката е първи автор в една от публикациите и самостоятелен автор в друга, което свидетелства за личния ѝ принос.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат съответства на изискванията. Обемът му е 36 страници като включва и резюме на английски език. В него е налице отлично обобщение на резултатите. Бих искала да подчертая, че илюстративният материал е подбран много подходящо като самите таблици и фигури са с високо качество.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Има препокриване на съдържанието на някои таблици и фигури, напр. приложение 4.1. и фигури 4.1-4.2.

Не съм съгласна с формулировката на първа препоръка. Не е коректно да се говори за автохтонен характер на дадено езеро, тъй като съществува терминът „естествено“ езеро. По-важното в случая е, че ако приемем, че идеята на препоръката е да се запази естественият характер на езерото, то ограничаването на втока на сладка вода е в пълно противоречие. В тази връзка, моля докторантката да поясни въз основа на кои резултати от дисертационния труд е изведена първата препоръка.

Следващият ми въпрос е свързан с нарастването на солеността през есента – как може да се коментира и установен ли е ефект върху мекотелите?

Препоръчвам ѝ, при възможност, да продължи работата си в „Поморийско езеро“, както с избрания обект, така и с други представители на бентоса.

8. Заключение

Представените материали включват всички документи съгласно ППЗРАС, както следва: дисертация, автореферат, справка за приносите, 3 публикации по дисертацията, сертификати за участие в 3 научни форума, автобиография, справка на проведения учебен процес и заповеди.

Дисертацията съответства напълно на изискванията към дисертационните трудове за придобиване на образователната и научната степен „доктор“.

След запознаването с представените дисертация и материали за придобиване на ОНС „доктор“, анализа на тяхната значимост и съдържащите в тях научни и приложни приноси, давам своята **положителна оценка и препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Силвия Евгениева Калчева образователната и научната степен „доктор“ по научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“.**

15.02.2019 г.

С уважение:

(доц. д-р Гана Гечева)